

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Variis Generibus, Causis, Atque Exitu Persequutionvm,
Qvas pij hoc in mundo peregrinantes patiuntur**

Lens, Jean de

Lovanii, 1578

Propinquante mundi fine, haereticorum & schismaticorum atque
apostatarum persecutiones crebrescere. Cap. 25.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30324

desolata est omnis terra : quia non est qui recogitet corde. Pastores enim intelligit Propheta multos, quales esse in populo Christiano, beatus Iacobus nolebat, cum scriberet : Nolite plures magistri fieri, fratres mei, scientes quoniam maius iudicium sumitis. Magistri enim plures tunc fiunt, cum diuersa atque inter se aduersa sentiunt; cum verò idipsum dicunt omnes, & verum dicunt, ab vnius magistri sententia non recedunt. Illi multi sunt, quia distracti atq; diuisi: in catholica verò, vnus prædicatur pastor: quia per adherentes ac subiectos vni multos, vnitas fidei cōseruatur. Illorum igitur studijs ac perniciosis erroribus, exufflatur fides, corrumpitur religio: pars domini, quæ in hominibus est conculcatur, & quæ ex deserto frugifera floridaque facta erat, rursus in solitudinem, hoc est, vastum & sterile, atque incultum horridumque domicilium, redigitur. In quo dracones alta pace requiescant, & errorum viriorumque spinæ ac vepres, nemine refecante, cuncta operiant. Ac, ni fallor, de veteribus vmbrijs, quiddam simile reperio, si ex quarto Regum libro repetam, quæadmodum abductis in captiuitatem Israëlitis, gentes variæ, Samaritanis vrbibus occupatis, & dominum se colere profitebantur, & tamen vnaquæq; proprium quem sibi finxerat, colebat Deum. Sic enim corrupto & profligato Christianismo, varijs tanquam dijs proprijs, introducuntur errores: quibus tamen colere se Christum, qui eos sectantur, confidenter prædicant: sed tam falsò profectò, quàm se illi dominum colere, in sua deorum varietate credebant.

Iacobi 3.

4. Regū 17.

*Propinquante mundi sine hereticorum & scismaticorum
atque apostatarum persecutiones crebrescere.*

CAPVT XXV.

ITaque persecutionis hoc genus, quod ab ipsis Ecclesiæ incunabilis cœpit, nō modò temporum lapsu sopitum non est, verum etiã creuit magis magisque, vt quæ posteriora, eadem deteriora quoque & periculosiora tempora videantur, hoc nimirum Apost. ipse præuidebat, cum diceret: Erunt in nouissimis diebus tempora periculosa, & recedent quidã à fide. Et beatus Petrus Dominici pastor ouilis: Fuerunt verò & pseudoprophetæ, inquit, in populo, sicut & in vobis erunt magistri mendaces, qui introducent sectas

1. Timoth. 4.

2. Pet. 2.

G iij perdi-

perditionis: & multi sequentur eorum luxurias, per quos
via veritatis blasphemabitur: qui in errore conuersantur, li-
bertatem illis promittētes, cum ipsi serui sint corruptionis.

2. Pet. 3.

*In libro de
simplicitate
prælatorū.*

Et iterum: Hoc scientes, inquit, quia venient in nouissimis
diebus in deceptione illusores, iuxta proprias concupiscentias
ambulantes. Nam cum & horum seculo tales essent, cur fu-
turos eos dixere, nisi quia tantò futuri erant plures, quantò
magis finis propinquaret? Malum hoc, inquit Cyprianus,
iam pridem cœperat, sed nunc creuit eiusdem mali infesta
clades: & surgere & pullulare plus cœpit hæreticæ puer-
sitatis & scismatum venenata perniciēs. Hoc sanctus ille de
sui temporis persecutione dixit. Quid diceret idem, si no-
stra ipse tempora videret? In quæ profectò tempora om-
nium sordes errorum, tanquam in sentinam confluisse vi-
dentur. Nulla hæresis tam antiqua & sepulta, vt non exci-
tanda & ab inferis reuocanda videatur: tam foeda nulla, quæ
non ad amplexum, satis honesta putetur: nulla tanto errore
desipiens, quæ non fascinatis multis, vera dicere existimetur:
eaque omnino est perturbatissimæ huius ætatis infelicitas,
vt nihil penè Christianæ doctrinæ integrum relinquatur: &
concusso emotoque veræ religionis fundamento, certissima
quæque aut in dubium reuocantur, aut tanquam falsa & ab-
surda & risu digna respuuntur. Nos libero spoliatur arbi-
trio, quo nihil erat in hominum natura præstantius; & sua
Deus providentia, etiam humanis officijs necessitatem af-
ferre creditur. In autorem rerum referuntur creaturæ scelerata,
summo bono, pessima tribuuntur: Lux illa propter immen-
sam sui claritatem inacessibilis, vitiorum tenebris obscu-
rantur: summa iustitia, iniquitate: summa bonitas, malitia:
summa sapiētia, insipientia: summa mundities, peccatorum
sordibus aspergitur. An non legitur in istorum libris, quos
nunc ab infernalibus furijs actus mundus admiratur, haud
minus proditionis Iudæ, quàm pœnitudinis & lachrymarū
Petri, authorem extitisse Deum? Quid autem est blasphe-
mia, si non hæc blasphemia est? Sanctorum opera innume-
ris scripturarum locis commendata, & digna æternæ vitæ
mercede iudicata, contaminantur, polluuntur, & cum ha-
beant largitorē Christum, effectoremq; Spiritum sanctum,
nauo tamen peccati singula deformata, pronuntiantur. Nihil
ieiunia, quibus iram Dei Ninivitæ placarunt: Nihil eleemo-
synæ,

Iona 3.

synæ, quæ peccatorum incendia, instar aquæ, restingunt: Nihil orationes, quarum, ad impetranda Dei munera, vis maxima diuinis in literis prædicatur: Nihil, inquam, hæc omnia momenti, ad parandam iustitiam habere putatur: sola fides, si superis placet, nunc homines in cælum subuehit. Et quamnam obsecro fides? hanc enim ingerunt nouam atque inauditam: quæ sine sacramento iustificat, quæ sine sacrificio reconciliat: quæ non per opera saluat. Quid? quod hæc ipsa quoque illos fides orare dedocuit? Dum enim persuasum habent, credi oportere per Christum remissa sibi iam esse peccata, nesciunt ex ea fide precari, Dimitte nobis debita nostra. Per hos quoque poenitentia de peccatoribus exclusa est, grauissimorum etiam delictorum memoria sublata est: operiuntur per hos morientium vulnera, & plaga lethalis altis & profundis infixis visceribus, damnato contritionis dolore contegitur. Purgatorium præterea tollunt, & solum sibi relinquunt infernum, quia cælum immundos non recipit. Defunctorum animæ usque ad extremum iudicium, longo per hos somno consopitæ somniantur, nec auditur ex euangelio diuitis epulonis clamor, quem ingens dolor extorquet: Neque his vouisse virtutis, neque votum violasse, perfidia est. Sic frena permittuntur libidini, & naturalis carnis ardor, qui in adolescentia plerumque feruescit, etiam (proch nephas) diuini verbi hortatibus duplicatur, imò extinguitur, & coitu sacrilego sceminarum: Sacrificium tollitur vt Deus non colatur, iamque sibi diabolus sacrificari postulet liberius. Sacramenta à Christo instituta, partim conculcantur, partim in numerum inefficacium reiecta signorum, facile negliguntur. Ecclesia inuoluitur tenebris, vt nec videri nec adiri, nec vbi sit, sciri prorsus possit. Iusti semel cadere non possunt, cum & David, & Salomon, & Petrus scædè grauiterque prolapsi sint: securitas regni possidendi ex fide concipitur, cum nec primus parens ante lapsum miseris mortalibus foelicio, hac fuerit securitate Donatus, nec Paulus securus sibi visus sit, qui castigabat carnem suam, & in seruitutem redigebat, ne fortè cum alijs prædicasset, ipse reprobus efficeretur. Nunc quoque illis maximè verbis lamentari licet. Periculum nobis admodum atque etiam miserabile est, tot nunc fides existere, quot voluntates, & tot nobis doctrinas esse, quot mores; & tot causas blasphemiarum pullulare quot

Eccles. 3.

Tobie 12.

Psalm. 101.

Matth. 17.

1. Corinth. 9.

Hilarius li-

bris duobus

altero ad

Constantium,

altero ad

Constātem.

G iij

vitia

DE VARIIS PIORVM

vitia sunt, dum aut ita fides scribitur, vt volumus : aut ita vt volumus, intelligitur . Sic plurimæ cœperunt esse fides, ne vlla sit. Imò verò annuæ menstruæque de Deo fides decernuntur . Nouis subuertuntur vetera : noua ipsa rursus innouata, emendatione scinduntur : emendata autem iterum emendanda condemnantur. Hoc enim, vt olim Arrianis, ita nostris hæresiarhis hisce tēporibus accidit manifestissimè, quod imperitis ædicatoribus, quibus sua semper displicet, accidere solet, vt semper destruerent, quod semper ædificarent . Omnes denique nunc scripturas sine sensu loquuntur, fidem sine fide prædicant. Quoniam autem in incredibili varietate, atq; etiam pugna & conflictatione dogmatum, non eadem suscipiuntur ab omnibus, fit, vt rerum Christianarum foeda facies, & nimium dilacerata scissuris appareat. Adeoq; iam inflicta vulnera, multorum animositate durarunt, vt putrefactione vulnerum, etiam dolor amissus sit, quo solet medicus implorari : videre profectò est, quanta passim, & quàm miserabili foeditate, Christianæ domus familiaque turbatae sunt : Mariti & vxores (vt Augustini verbis mala nostra deplem,) Mariti, inquam, & vxores, de suo lecto sibi consentiunt, & de Christi altari dissentiunt : per illum sibi iurant, vt inter se pacem habeant, & in illo habere non possunt : Filij cum parentibus vnã domum habent, & domum Dei non habent vnã. Succedere in eorum hæreditatem cupiunt, cum quibus de Christi hæreditate rixantur ; Serui & domini communem Deum diuidunt, qui formam serui accepit, vt omnes seruiendo liberaret . Sed huius seculi tenebras erroresque pestiferos ac scissuras commemorare quid pergo ? quæ mala etiam hac terrarum in parte, & quidem sub professione nominis Christiani, propè sunt innumera. Iam verò cetera ille (cuius antea meminit Cyprianus) si spectaret, iacètes & prostratas videret toto propemodum orbe terrarum, Christi ecclesias ; in quibus & Aphricæ suæ ruinas, non sine luctu, cognosceret : heu quàm multæ nunc gētes, etiam crucis deseruere vexillum, & aduersus sanctam ciuitatem, parricidalia quotidie arma suscipiunt. Non iam in his Paulus reperiret suo labore fundatas ecclesias : nō Ioannes Asianos suos agnosceret : non Marcus Alexandrinos, quibus sanctissimè præfuit, Christianis in castris, militare conspiceret ; perijsse iam labores sudoresq; suos, in maxima mundi

Epist. 147.

mundi parte, Apostoli deplorarent: frustra iam martyres
 fidei antiquæ literas, suo obfignatas sanguine demonstra-
 rēt. Ereptas sibi diabolus recuperavit sedes: doctissimorum
 & sanctissimorum quōdam patriarcharum cathedras occu-
 pauit: Domum vacantem inuenit, assumptisque septem spi-
 ritibus alijs nequam, effecit, vt essent posteriora deteriora
 prioribus. Quid enim (vt alias taceam) secta Machometi
 impurius? quid plenius ea vanitatis atque impiæ supersti-
 tionis? vicit tamen ea populos multos, & à vexillo crucis
 abduxit: amplissima regna, florētissimas prouincias sui am-
 plitudine comprehendit; magna profectō & manifesta pars
 eius bestię, quam Ioannes septem capitibus cornibusque
 decem instructam, de mari ascendentem vidit, hoc est, impiæ
 & superbæ ciuitatis, confusissimæque Babylonis: ad quam
 pertinent omnes ij, qui res confusione dignas gerunt, in qua
 bestia, & pardi varietas, propter gentium impietatumq; di-
 uersitatem, & visi pedes, propter malitiæ vefaniam violen-
 tiamque nocendi, & os leonis, propter superbiam linguæ
 conspicitur. Hæc erim & Deum & eius tabernaculum, id
 est, Ecclesiam sanctam, eosque qui in cælo habitant, in se sta-
 tur blasphemijs: hui: datum est bellum facere cum sanctis &
 vincere eos, dataque est huic potestas in omnem tribum, &
 populum, & linguam, & gentem: hanc sequuntur & ado-
 rant, & tanquam iruictam eius omniaque superantem vir-
 tutem admirantur i, quorum non sunt nomina scripta in
 libro vitæ agni: ad hanc denique adorandam bestia altera
 multos adducit, quæ cum habere duo cornua similia agni
 conspicitur, non vix in ea draconis, non veneni vis morti-
 fera (vt antea dictum est) pertimescitur, non bestię prioris
 imago reijcitur, sed falsa fidei professione, & non veraci ef-
 figie, sed fallaci imagine Christiani, beluinæ semina vitæ
 conteguntur. An non ad illius bestię cultum, hæreses istæ sua
 varietate præparari videntur? Non ad illam suscipiendā ac
 venerandam, sensin iter ac viā perditis hominibus aperiunt?
 Quid istę sibi quorundam perditorum voces volunt, quibus
 se Turcas esse malle quàm Papistas dicunt? Græcas verò
 ecclesias illius sub iugum quid redegit? nisi sedi Apostolicæ
 semper repugnans imbitio? nisi hæreses & scismata? Tem-
 pus fuit, cum eleuato Dominus signo sibilaret ex illius terre
 partibus, ad eas crucifixum, aduocans: Nunc (proh dolor)

Apocal. 13.

*Isidorus lib.
 12. Etymo-
 log. cap. 1.*

DE VARIIS PIORVM

Apocal. 20.

receptus aliquando, & adoratus, & cultus, ab impijs gentibus exhibitus est. Hoc itaque magis magisque agitur, ut castra sanctorum cingant Gog & Magog, neque usquam sit dilecta Deo ciuitas, vbi non aduersantium hostium & crebro impetu quatiatur, & insidijs periclitetur. Neque enim gentes istae quae appellantur Gog & Magog, sic accipiendae sunt, tanquam aliqui sint in aliqua terrarum parte barbari constituti, siue quos quidam suspicantur Getas & Massagetas, siue alios aliquos à Romano iure seiunctos. Toto namque terrarum orbe significati sunt isti esse, cum dictum est: Et seducet gentes quae sunt super quatuor angulos terrae, Gog & Magog, quod interpretatur testum & detectum, ut intelligatur ecclesiae aduersarios partim testos, cuiusmodi sunt haeretici & scismatici, qui fallunt sub nomine Christiano, partim detectos, & apertos futuros, ut ij sunt per magna iam orbis in parte, qui nomen Christianum abiecerunt. Hos omnes diabolus princeps tenebrarum, congregaturus est in praelium, quorum est numerus sicut arena maris: & ascendent super latitudinem terrae, & circuibunt castra sanctorum, & ciuitatem dilectam. Nec tamen illa unquam militia suam deseret, quae vocabulo est appellata castorum. Sic, ait Cyprianus, occidente mundo fieri oportebat, praenuntiante per Apostolum, & praemonente Spiritu sancto, In nouissimis diebus erunt tempora molesta, & erunt homines sibi placentes, tumidi, elati. Adimplentur quae unquam praedicta sunt, & appropinquante seculi fine, hominum pariter & temporum probatione venerunt: magis ac magis, aduersario faciente, error fallit, extollit stupor, liuor incendit, cupiditas excecatur, deprauat impietas, superbia inflat, discordia exasperat, ira praecipitat. Sic & Augustinus dixit, Quantum accedit finis mundi, crescunt errores, crebescunt errores, crescit iniquitas, crescit infidelitas. Non enim nesciebat in euangelio scriptum: Filius hominis veniens, putat inueniet fidem in terra? Laetantius quoque persuasionem hanc fidelium, ex sacrarum literarum certissima denunciatione, collectam, eiusmodi verbis expressit. Propinquante inquit, huius seculi termino, humanarum rerum statum conmutari necesse est, & in deterius, nequitia inualecente, praedabi; ut iam nostra haec tempora, quibus iniquitas & malitiaeque ad summum gradum creuit, in illius tamen insanabilis mali comparatione, felicia

*Lib. de simplicitate
praetatorum.
2. Timoth. 3.*

*Tract. 25. in
Ioannem.*

*Luc. 18.
Lib. de diuino premio,
cap. 15.*

foelicia & propè aurea possint iudicari. Ita enim iustitia rare-
 scet, ita impietas, & avaritia, & cupiditas, & libido cre-
 brescet; vt si qui tum forte fuerint boni, prædæ sint scelera-
 tis, ac diuexentur vndique ab iniustis: soli autem mali opu-
 lenti sint, boni verò in omnibus contumelijs atque in ege-
 state iactentur. Confundetur omne ius, & leges peribunt.
 Nihil tum quispiam habebit, nisi aut quæsitū aut defensum
 malè; audacia & vis omnia possidebunt. Non fides in ho-
 minibus, non pax, non humanitas, non pudor, non veritas
 erit. Atque ita neque securitas, neq; regimen, neque requies
 à malis vlla. Omnis enim terra tumultuabitur, fremet vn-
 dique bella, omnes gentes in armis erunt, & seinuicem ex-
 pugnabunt, ciuitates finitimæ inter se præliabuntur. Hacte-
 nus Lactantius. Ea verò res, memorabili illo sacrificio mi-
 rabiliter adumbrata reperitur, quod offerre quondam ius-
 sus est, Abraham fidelium pater, sic enim scriptum est dixisse
 illi Dominum: Sume, inquit, mihi vaccam triennem, & ca-
 pram trimam, & arietem annorum trium, turturem quoq;
 & columbam. Qui tollens vniuersa hæc, diuisit ea per me-
 dium, & vtrasq; partes contra se altrinsecus posuit, aues au-
 tem non diuisit: descenderuntque volucres super cadauera,
 & abigebat eas Abraham. Cùm autem sol occumberet, so-
 por irruit super Abraham, & horror magnus & tenebro-
 sus inuasit illum. Cùm autem iam sol occubuisset, facta est
 caligo tenebrosa, & apparuit clibanus, fumans & lampas
 ignis transiens per diuisiones illas. Neque oscitanter præ-
 tereundum est, quod dictum eodem loco legitur cincto hor-
 roribus Abrahamo: Scito, ait, prænoscens, quia peregrinum
 futurum est semen tuum in terra non sua, & subijcient eam
 seruituti, & affligent eam quadringētis annis. Veruntamen
 gentem cui seruituri sunt, ego iudicabo, dicit Dominus. Et
 post hæc egredientur cum magna substātia. Quid igitur hîc
 accipimus, nisi peregrinantis in terris ecclesiæ, atque à ma-
 lis hominibus magis magisque progressu temporum affli-
 gendæ, cursum vsque ad supremi iudicij diem, adumbratum
 nobis esse? Ecclesia quippe fidelium, quæ verum est Abrahæ
 semen, initio in fide Trinitatis Christi que fundata, postea-
 quam hominibus carnalibus abundare cœpit, continuò di-
 ruptionem ac scismata persequutionesq; graues ab his per-
 pessa est: vna interim atque integra persistens, in societate

Genes. 15.

sancto-

sanctorum: quorum etsi alij à negotiosis hominum conuersationibus sese remoueant, vt turtur, alij inter illos degant, vt columba, omnes tamen conseruant vnitatem spiritus in vinculo pacis. Quid autem sunt volucres in diuisa caudera inuolantes? nisi incentores scismatum daemones, qui humanis vitijs atque erroribus, haud secus atque nos cibo pascuntur atque oblectantur. Sed quid agat Abraham cum occidente sole, id est, mundo iam in suum finem inclinato, horror eum magnus & tenebrosus inuasit? Quid agat pius fidelis? erroribus contenebrato iam mundo, & varijs malorum poenis afflicto? nisi vt cum pace optet sepeliri, expectans sibi quidem magnam aeternorum bonorum in caelo substantiam, fumantem verò inferni clibanum, ijs quidem omnibus, qui ad vnam columbam & turturem non pertinerint, at ijs praecipue, qui per haereses & scismata Christi corpus immaniter lacerant atque dirumpunt. His enim peculiariter, vt Petrus inquit, Caligo tenebrarum reseruatur. Et hi sunt tamē qui hoc in fine seculorum ecclesiam Christi reflorescere, atque euangelij lucem haecenus, vt aiunt, obrutam, Pontificum Romanorum tyrannide, sua iam opera refulgere gloriantur. Nempe lucem tum esse maximam volunt, cum diuinæ literæ plurimū tenebrarum comminentur. Tum incipere fidem praedicari & suscipi à plurimis, cum se dicat filius hominis vix fidem inuenturum in terris. Denique tunc fundari & erigi passim Christianas ecclesias, cum earū grauissimæ creberrimæque ruinae, secundum literarum sacerarum certissimas praedicationes, metuatur. Quis non hoc igitur tam serò venientes, satanae potius ministros esse perspiciat, per eos dicentis: Lucem tenebras, & tenebras lucem, perfidiamque pro fide, suorum assidue voce praedicantis?

a. Petri a.

Querimonia fidei catholica ob persecutionum frequentiam,

CAPVT XXVI.

Accerrimè autem ille atque omni tempore persequitur fidem, quòd hac sublata non nesciat quātò facilius triumphet omni genere victoriæ. Cùm enim tenebrarum sit princeps, extincto fidei lumine, certius sibi in errorum tenebris, victoriam & regnum pollicetur. Sed hanc cur homines tantis persecutionibus premunt? cur splendidissimam maximeque salutarem animorum lucem oderunt?